

**College van Gedeputeerde Staten
Statenvoorstel**

DATUM	26-5-2020	NUMMER PS	PS2020PS07
DOMEIN	BDV	COMMISSIE	Alle
STELLER	Arjan Meerkerk	DOORKIESNUMMER	3017
DOCUMENTNUMMER	820EAB80	PORTEFEUILLEHOUDER	Strijk

Titel : Kaderbrief 2021-2024

Inhoudsopgave

Besluit	pag. 5
Toelichting	pag. 6

Bijlage(n): Kaderbrief 2021-2024

Aan Provinciale Staten,

Inleiding

Voor het kunnen opstellen en behandelen van een kadernota moet het college en Provinciale Staten beschikken over betrouwbare, bruikbare en zo volledig mogelijke gegevens en informatie. In dit Statenvoorstel en bijgesloten Kaderbrief lichten wij toe waarom deze informatie momenteel nog onvoldoende voorhanden is. Wij hebben daarom besloten u dit jaar geen Kadernota maar een Kaderbrief te sturen. In deze Kaderbrief duiden wij het financiële beeld op hoofdlijnen en geven wij een indicatie voor de meerjarenbegroting. Recent is de keuze voor een Kaderbrief al in de commissie BEM toegelicht, mede naar aanleiding van vragen van enkele fracties.

Door deze Kaderbrief met u te bespreken, geven wij niet alleen invulling aan onze verantwoordelijkheid u tijdig te informeren over de actuele stand van zaken. Maar tevens stelt het college u met deze brief in de gelegenheid om --in opmaat naar de begroting-- kennis te nemen van de gedachten en opvattingen die op dit moment in uw Staten leven. Daarnaast informeert het college u in deze Kaderbrief over de eerste uitwerkingen van de beleidskaders voor de ambities van het college en het daaraan gekoppelde meerjarenbeeld. In het verlengde daarvan wordt u een procesvoorstel gedaan over hoe en wanneer het begrotingsproces verder wordt voorbereid en hoe wij Provinciale Staten betrekken in de informatievoorziening en besluitvorming daaromtrent.

Voorgeschiedenis

In het afgelopen jaar is het nodige gebeurd wat ons sterkt in de overtuiging om onze ambities na te blijven streven. Eerst kregen we te maken met de grote consequenties van een rechtelijke uitspraak rondom stikstofoxiden en ammoniak. Daarna werden we geconfronteerd met de uitbraak van het coronavirus en de zogeheten intelligente lockdown van onze samenleving. Beide crises laten zien dat de manier waarop wij onze samenleving inrichten en ordenen zal veranderen. Onze ambities uit het coalitieprogramma anticiperen gedeeltelijk op deze voorziene veranderingen. Daarnaast bieden beide crises onverwachte mogelijkheden voor het realiseren van de einddoelen terwijl de coronacrisis en stikstofcrisis anderzijds de weg soms langer maken, meer te nemen hindernissen opwerpen of tot een andere route dwingen. Duidelijk is in elk geval dat kansen alleen gepakt kunnen worden als adaptief wordt gehandeld en bestuur en organisatie wendbaarder worden zodat ingespeeld kan worden op de verwachte en onverwachte veranderingen in de omstandigheden. Daar past een

meerjarenbegroting bij die ruimte biedt om tussentijds bij te sturen, die voldoende weerstandsvermogen heeft voor het opvangen van de toegenomen risico's en die meer ruimte houdt in de jaren 2022 – 2024 voor de bekostiging van de beleidsdoelstellingen.

Essentie / samenvatting

Voor u ligt een Kaderbrief in plaats van de gebruikelijke Kadernota. Wij zijn hiertoe gekomen vanwege meerdere afwegingen die wij graag voorleggen.

1. De jaarrekeningresultaten inclusief bestemmingsvoorstellen van 2018 en 2019 zijn nog niet bekend en vormen daarmee geen basis voor de Kadernota 2021 als opmaat naar de begroting 2021 – 2024;
2. De afspraken met het Rijk als gevolg van de coronacrisis zijn nog niet definitief. De onzekerheden van de Provinciefondsuitkering zijn groot, zowel op korte als langere termijn. Op korte termijn is het de vraag welke kosten gecompenseerd worden door het Rijk en op lange termijn is het de vraag wat de impact zal zijn vanwege de economische veranderingen in het post-corona tijdperk;
3. Een volledig uitgewerkte risicoparaagraaf, waarin alle recente ontwikkelingen zijn verwerkt, is er nog niet. Hier is wel basis voor gelegd, maar wij hebben meer gegevens en informatie nodig om dit risicobeeld te completeren.

Meetbaar / beoogd beleidseffect

In het Coalitieakkoord 2019-2023 is in het hoofdstuk 'Financiën' een aantal uitgangspunten (spelregels) opgenomen, waaronder de volgende:

- De begroting moet realistisch zijn en meerjarig structureel in evenwicht;
- De door Provinciale Staten vastgestelde kaders en normen zijn leidend;
- De inzet van de reserves wordt in de begroting opgenomen. Als realisatie niet plaatsvindt, vallen de middelen vrij in het rekeningresultaat;
- Begrotingsoverschotten worden toegevoegd aan de algemene reserve.

De komende periode willen wij gebruiken om de actuele inzichten om te zetten in betrouwbare informatie ten behoeven van het opstellen van de begroting 2021. Op dit moment is dat de informatie nog onvoldoende om een betrouwbare kadernota te kunnen opstellen.

Wettelijke grondslag

De Financiële verordening (2018) van de provincie Utrecht, artikel 5.

Financiële consequenties

Wij presenteren een meerjarenperspectief over de periode 2021 – 2024 waarin het financieel beeld een cumulatief tekort kent van € 35 mln. Voor ons is een belangrijk gegeven dat het laatste jaar (2024) structureel sluit met een positief saldo van € 6 mln. Wij willen aan dekkingsvoorstellen werken met een omvang van € 10 mln. (2% van het begrotingstotaal) voor 2021 en € 25 mln. (5% van het begrotingstotaal) voor 2022 en verder. Onze voorstellen kunnen gaan over het faseren of herprioriteren van taken, programma's of plannen om, tegen de achtergrond van de gewijzigde omstandigheden, de gestelde ambities op een andere manier te realiseren dan eerder voorzien. Hierbij kijken wij naar het totale budget inclusief de nieuwe claims voor 2021 in het licht van de vorig jaar al uitgetrokken middelen. Indien dit onvoldoende ruimte geeft om onze plannen en ambities waar te maken komt boven trendmatige verhoging van de provinciale opcenten van de Motorrijtuigenbelasting in beeld tot maximaal het landelijk gemiddelde. Afhankelijk van onze inzichten bij de begroting 2021 over de jaarrekening resultaten, de bestemmingsvoorstellen en de afspraken met het Rijk kunnen wij dit jaar en volgend jaar keuzes aan u voorleggen. De organisatie zal actief worden betrokken bij het maken en formuleren van onze voorstellen.

Bestuurlijke dilemma's / politieke gevoeligheid

Naast deze Kaderbrief houden wij u, in aanloop naar de begroting 2021, tussentijds op de hoogte wanneer er meer duidelijkheid is over uitgaven en inkomsten die voor het opstellen van de begroting 2021 van belang zijn. Van belang zijn in ieder geval de vaststelling van de jaarrekeningen 2018 en 2019, de zomernota en de afspraken die met het Rijk worden gemaakt over compensatie van 'coronalasten' en de uitkering in het Provinciefonds. Zonder de uitkomst daarvan te kennen presenteren wij u in deze Kaderbrief een voor nu zo getrouw mogelijk financieel meerjarenbeeld, inclusief de ontwikkeling van het eigen vermogen.

Overwogen oplossingsrichtingen en alternatieven

Gezien de geschetste situatie zien wij geen andere mogelijkheid dan op dit moment u een Kaderbrief aan te bieden in plaats van een volledig uitgewerkte Kadernota.

Effecten op duurzaamheid

Duurzaamheid is een integraal onderdeel van ons beleid. In onze integrale beleidsontwikkeling (ons primaire proces) is het afwegingcriterium duurzaamheid conform het Provinciale Staten besluit van april 2013 geïntegreerd.

Gevraagd:

1. Kennis te nemen van de Kaderbrief 2021-2024 met daarin de opgenomen uitgangspunten en overwegingen die het college hanteert bij het opstellen van de Begroting 2021:
 - a. € 51 mln. aan incidentele vrijval vanuit reserves, onder gelijktijdige opname van kapitaallasten in de exploitatiebegroting;
 - b. € 5 mln. aan incidentele vrijval van kapitaallasten mobiliteit;
 - c. € 0,5 mln. aan structurele besparingen door het combineren van lopende programma's;
 - d. € 35 mln. aan intensiveringen en/of voorstellen van nieuw beleid, welke als volgt zijn opgebouwd:
 - i. € 14 mln. voor ambities vanuit de lijst met "nader uit te werken voorstellen" bij de begroting 2020;
 - ii. € 12 mln. voor de aanpak van stikstof;
 - iii. € 2 mln. voor een corona-steunpakket in de cultuursector;
 - iv. € 7 mln. voor overige ontwikkelingen.
2. Kennis te nemen van de voor het begrotingsjaar 2021 te hanteren indexatiepercentages:
 - a. Gepronosticeerde loonstijging: 2,8%;
 - b. Prijscompensatie: 1,7%;
 - c. Consumentenprijsindex: 1,7%;
 - d. En deze toe te passen op de aangegeven onderwerpen, zoals in de tabel onder 'gehanteerde uitgangspunten' in de Kaderbrief is weergegeven.
3. Kennis te nemen van ons voornemen van om in samenspraak met de organisatie voorstellen te ontwikkelen voor het sluitend maken van de begrotingen 2022 en 2023 en, voor zover mogelijk, 2021.
4. Kennis te nemen van ons voornemen dat de verhouding van de beschikbare weerstandscapaciteit (algemene reserve) ten opzichte van de benodigde weerstandscapaciteit (totaal van alle risico's inclusief corona gerelateerde risico's) niet daalt onder de 1.4.
5. Kennis te nemen van ons voornemen om vanuit de reeds beschikbaar gestelde arbeidskostenbudgetten, inclusief de bij de programmabegroting 2020 toegekende 100 fte en de in 2020 gerealiseerde inhuurkosten, bestaande en nieuwe ambities te realiseren.
6. Kennis te nemen van ons voornemen uw Staten te informeren zodra nadere informatie in het belang van de begroting 2021 beschikbaar is. In ieder geval met het voorleggen van de jaarrekeningen 2018 en 2019 en de zomernota.

Gedeputeerde Staten,

Voorzitter,

Secretaris,

Besluit van 8 juli 2020 tot vaststelling van de Kaderbrief 2021-2024

Provinciale Staten van Utrecht; In vergadering bijeen op 8 juli 2020;

Op het voorstel van Gedeputeerde Staten van 26-5-2020, afdeling BDV, nummer 820EAB80;

Gelezen; de Kaderbrief 2021-2024

Gelet op; de Financiële verordening, artikel 5

Besluiten:

1. Kennis te nemen van de Kaderbrief 2021-2024 met daarin de opgenomen uitgangspunten en overwegingen die het college hanteert bij het opstellen van de Begroting 2021:
 - a. € 51 mln. aan incidentele vrijval vanuit reserves, onder gelijktijdige opname van kapitaallasten in de exploitatiebegroting;
 - b. € 5 mln. aan incidentele vrijval van kapitaallasten mobiliteit;
 - c. € 0,5 mln. aan structurele besparingen door het combineren van lopende programma's;
 - d. € 35 mln. aan intensiveringen en/of voorstellen van nieuw beleid, welke als volgt zijn opgebouwd:
 - i. € 14 mln. voor ambities vanuit de lijst met "nader uit te werken voorstellen" bij de begroting 2020;
 - ii. € 12 mln. voor de aanpak van stikstof;
 - iii. € 2 mln. voor een corona-steunpakket in de cultuursector;
 - iv. € 7 mln. voor overige ontwikkelingen.
2. Kennis te nemen van de voor het begrotingsjaar 2021 te hanteren indexatiepercentages:
 - a. Geprognosticeerde loonstijging: 2,8%;
 - b. Prijscompensatie: 1,7%;
 - c. Consumentenprijsindex: 1,7%;
 - d. En deze toe te passen op de aangegeven onderwerpen, zoals in de tabel onder 'gehanteerde uitgangspunten' in de Kaderbrief is weergegeven.
3. Kennis te nemen van ons voornemen van om in samenspraak met de organisatie voorstellen te ontwikkelen voor het sluitend maken van de begrotingen 2022 en 2023 en, voor zover mogelijk, 2021.
4. Kennis te nemen van ons voornemen dat de verhouding van de beschikbare weerstandscapaciteit (algemene reserve) ten opzichte van de benodigde weerstandscapaciteit (totaal van alle risico's inclusief corona gerelateerde risico's) niet daalt onder de 1.4.
5. Kennis te nemen van ons voornemen om vanuit de reeds beschikbaar gestelde arbeidskostenbudgetten, inclusief de bij de programmabegroting 2020 toegekende 100 fte en de in 2020 gerealiseerde inhuurkosten, bestaande en nieuwe ambities te realiseren.
6. Kennis te nemen van ons voornemen uw Staten te informeren zodra nadere informatie in het belang van de begroting 2021 beschikbaar is. In ieder geval met het voorleggen van de jaarrekeningen 2018 en 2019 en de zomernota.

w.g.

Voorzitter,

Griffier,

1. Wettelijke grondslag

De Financiële verordening (2018) van de provincie Utrecht.

2. Beoogd effect

Provinciale Staten te betrekken in de te maken afwegingen voor het opstellen van de begroting 2021 en het daarbij behorende meerjarenperspectief 2021-2024.

3. Effecten op duurzaamheid

Zie hiervoor.

4. Argumenten

Gezien de geschetste situatie zien wij geen andere mogelijkheid dan op dit moment u een Kaderbrief aan te reiken in plaats van een volledig uitgewerkte Kadernota.

5. Kanttekeningen

Niet van toepassing

6. Financiën

Na besluitvorming in Provinciale Staten op 8 juli 2020 zal de finale uitwerking gepresenteerd worden in de begroting 2021, met daarbij de door ons te maken financiële (dekkings)voorstellen.

7. Realisatie

De Kaderbrief gaat in de planning & control cyclus vooraf aan het opstellen van de begroting, waarna in het begrotingsjaar 2021 de realisatie zal plaatsvinden.

8. Juridisch

Niet van toepassing

9. Europa

Niet van toepassing

10. Communicatie

Over de Kaderbrief wordt een persbericht uitgebracht en de Kaderbrief wordt gepubliceerd via de planning & control portal van de provincie Utrecht.

11. Bijlagen

Kaderbrief 2021-2024

Artikelsgewijze toelichting

Niet van toepassing.